

Datum van inontvangstneming : 25/04/2023

Zaak C-146/23**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

10 maart 2023

Verwijzende rechter:

Sąd Rejonowy w Białymstoku (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

10 maart 2023

Verzoekende partij:

XL

Verwerende partij:

Sąd Rejonowy w Białymstoku

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Door rechter XL tegen zijn werkgever, de Sąd Rejonowy w Białymstoku (rechter in eerste aanleg Białystok, Polen), ingestelde vordering tot betaling van een bedrag van 10 000,00 Poolse zloty (PLN) als vergoeding voor werk dat hij heeft verricht in de periode van 1 juli 2022 tot en met 31 januari 2023, vermeerderd met de tot op de datum van betaling verschuldigde wettelijke vertragingsrente over de voor de verschillende maanden te betalen bedragen.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële vraag

- 1 Krachtens artikel 267, tweede alinea, VWEU ingediend verzoek tot uitlegging van artikel 2 en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Prejudiciële vraag

Moeten artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, waarin de waarden worden genoemd waarop de Europese Unie met betrekking tot de eerbiediging van de rechtsstaat berust, en artikel 19, lid 1, tweede alinea, van dat Verdrag, gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, waarin erop wordt gewezen dat de lidstaten een daadwerkelijke rechtsbescherming verzekeren door het recht op toegang tot een onafhankelijke en onpartijdige rechter te waarborgen, aldus worden uitgelegd dat het beginsel van onafhankelijkheid van de rechters in de weg staat aan een nationaalrechtelijke regeling die, met het oogmerk om de begrotingsuitgaven te beperken, aanleiding geeft tot een afwijking van het mechanisme voor de vaststelling van de bezoldiging van de rechters op basis van objectieve criteria die onafhankelijk zijn van de arbitraire inmenging door de uitvoerende en de wetgevende macht en die ertoe leidt dat de bezoldiging van de rechters blijvend wordt verlaagd, waardoor inbreuk wordt gemaakt op de grondwettelijke waarborgen dat de rechters worden bezoldigd in overeenstemming met de waardigheid van hun ambt en met de omvang van hun taken en dat de rechtspleging wordt uitgeoefend door onafhankelijke rechterlijke instanties en onafhankelijke rechters.

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Verdrag betreffende de Europese Unie (hierna: „VEU”): artikelen 2 en 19

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie: artikel 47

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (grondwet van de Republiek Polen; hierna: „Poolse grondwet”)

Artikel 2

De Republiek Polen is een democratische rechtsstaat die de beginselen van sociale rechtvaardigheid verwezenlijkt.

Artikel 10

1. De staatsinrichting van de Republiek Polen berust op de scheiding van en het evenwicht tussen de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht.

2. De Sejm en de Senat [de twee kamers van het Poolse parlement,] oefenen de wetgevende macht uit. De president van de Republiek Polen en de ministerraad oefenen de uitvoerende macht uit. De rechterlijke instanties oefenen de rechterlijke macht uit.

Artikel 173 De rechterlijke instanties vormen een van de andere machten onderscheiden en onafhankelijke macht.

Artikel 178

1. De rechters oefenen hun ambt onafhankelijk uit en zijn uitsluitend onderworpen aan de grondwet en aan de wetten.

2. De arbeidsvoorwaarden en de bezoldiging van de rechters zijn in overeenstemming met de waardigheid van hun ambt en met de omvang van hun taken.

[...]

Ustawa-Prawo o ustroju sądów powszechnych (wet inzake de organisatie van de gewone rechterlijke instanties) van 27 juli 2001 (geconsolideerde tekst van 14 december 2022: Dz. U. 2023, volgnr. 217; hierna: „p.u.s.p.”)

Artikel 91

[...]

Lid 1c. De basisbezoldiging van de rechters wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de gemiddelde bezoldiging in het tweede kwartaal van het voorafgaande jaar zoals bekendgemaakt door de directeur van het centraal bureau voor de statistiek in het publicatieblad van de Republiek Polen [...], onder voorbehoud van lid 1d.

Lid 1d. Indien de gemiddelde bezoldiging bedoeld in lid 1c lager is dan de gemiddelde bezoldiging die is bekendgemaakt voor het tweede kwartaal van het voorgaande jaar, wordt de basisbezoldiging van de rechters vastgesteld op basis van het bestaande niveau.

Lid 2. De basisbezoldiging van de rechters wordt vastgesteld in trappen, waarvan de hoogte wordt vastgesteld onder toepassing van vermenigvuldigingsfactoren op de grondslag voor de berekening van de basisbezoldiging bedoeld in lid 1c. De trappen van de basisbezoldiging voor de verschillende rechterlijke ambten en de vermenigvuldigingsfactoren die worden gehanteerd voor de vaststelling van de basisbezoldiging van de rechters in verschillende trappen zijn uiteengezet in de bijlage bij deze wet.

[...]

Lid 7. Voorts wordt de bezoldiging van de rechters gedifferentieerd door middel van een anciënniteitstoelage die vanaf het zesde dienstjaar 5 % van de basisbezoldiging bedraagt en die jaarlijks met 1 % wordt verhoogd totdat de toelage 20 % van de basisbezoldiging bedraagt.

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (wet inzake de bijzondere oplossingen voor de tenuitvoerlegging van de begrotingswet voor het jaar 2022) van 17 december 2021 (Dz. U. 2021, volgnr. 2445):

Artikel 8

1. In 2022 wordt de basisbezoldiging van de rechters bedoeld in artikel 91, lid 1c, [p.u.s.p.] vastgesteld op basis van de gemiddelde bezoldiging in het tweede kwartaal van 2020 zoals bekendgemaakt in de mededeling van de directeur van het centraal bureau voor de statistiek.

2. De in lid 1 bedoelde grondslag wordt verhoogd met een bedrag van 26 PLN.

[...]

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (wet inzake de bijzondere oplossingen voor de tenuitvoerlegging van de begrotingswet voor het jaar 2023) van 1 december 2022 (Dz. U. 2022, volgnr. 2666):

Artikel 8

1. In 2023 wordt de basisbezoldiging van de rechters bedoeld in artikel 91, lid 1c, [p.u.s.p.] vastgesteld op een bedrag van 5 444,42 PLN.

[...]

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure

- 2 Verzoeker XL is bij besluit van de president van de Republiek Polen van 4 december 2003 benoemd tot rechter bij de Sąd Rejonowy w Suwałkach (rechter in eerste aanleg Suwałki, Polen). Bij besluit van de minister van Justitie van 3 april 2007 is hij overgeplaatst naar de Sąd Rejonowy w Białymstoku, waar hij tot op heden rechterlijke functies uitoefent.
- 3 Sinds 5 augustus 2021 is verzoeker ingedeeld in de vijfde basisbezoldigingstrap. Met het oog op de vaststelling van de basisbezoldiging wordt een vermenigvuldigingsfactor van 2,5 toegepast en aan dat product wordt een anciënniteitstoelage van 20 % van de basisbezoldiging toegevoegd.
- 4 Verzoekers bezoldiging in 2022 is berekend onder toepassing van een vermenigvuldigingsfactor van 2,5 en een grondslag voor de basisbezoldiging ten bedrage van 5 050,48 PLN.

- 5 Verzoekers bezoldiging in 2023 is berekend onder toepassing van een vermenigvuldigingsfactor van 2,5 en een grondslag voor de basisbezoldiging ten bedrage van 5 444,42 PLN.
- 6 Verzoekers vordering tot betaling is gebaseerd op het verschil tussen de daadwerkelijk ontvangen en de mogelijk verschuldigde bezoldiging. Volgens de door verweerder overgelegde berekeningen bedraagt dit verschil 1 362,12 PLN in elke maand van de periode van juli tot en met november 2022, 1 053,90 PLN in december 2022 (rekening houdend met verzoekers ziekteverzuim) en 2 135,50 PLN in januari 2023. In totaal is een bedrag van 10 000,00 PLN in geding.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 7 Verzoeker wijst op de significante verlaging van de daadwerkelijk aan hem betaalde bezoldiging in vergelijking met de bezoldiging die verschuldigd is krachtens het mechanisme van de p.u.s.p. Hij wijst op de strijdigheid van de bepalingen van voornoemde op de begroting betrekking hebbende wetten met zowel de p.u.s.p. en de Poolse grondwet als de Unieregelingen en voert aan dat bij een gewone, episodische en technische wet inzake de regels voor de bezoldiging van de rechters in 2021 een nieuw stelsel voor de bezoldiging van de rechters is geschetst zonder dat het mechanisme van de p.u.s.p. in aanmerking is genomen. Daarbij is een jaarlijks herhaalde regeling ingevoerd die tot doel heeft „om het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechters uit te schakelen, om voorwaarden te scheppen waardoor de beslissingen van de rechters kunnen worden beïnvloed en om de overname van een deel van de rechterlijke macht door de wetgevende en de uitvoerende macht mogelijk te maken”. Volgens verzoeker vormt dit een „kennelijke aanval op de burgerrechten, aangezien het voor de maatschappij wezenlijke recht op een onafhankelijke rechter, opgevat als een rechterlijke instantie van de Unie, daardoor niet langer wordt gewaarborgd”. Verzoeker heeft de nadruk gelegd op de vooringenomenheid van het „bevrozen” van de aanpassing van de bezoldiging van de rechters die wordt toegepast in het kader van de feitelijke verhoging van de bezoldiging van de hoofden van bepaalde overheidsinstanties en van personen die leidinggevende overheidsfuncties bekleeden (verhoging van de verschuldigde bezoldiging met 40-60 %).
- 8 De verwerende werkgever heeft aangegeven dat hij niet bevoegd is om de bezoldiging van de rechters zelfstandig vorm te geven zonder rekening te houden met de betwiste bepalingen en dat zijn handelen derhalve rechtmatig is. Hij heeft tevens benadrukt niet te beschikken over bijkomende middelen naast de middelen die zijn opgenomen in het financieel plan van de betreffende rechterlijke instantie.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 9 De verwijzende rechter merkt op dat de Europese Unie is gebaseerd op waarden die de lidstaten gemeen hebben en dat algemeen wordt aanvaard dat de in artikel 2 VEU tot uitdrukking gebrachte waarden de grondbeginselen van de rechtsorde van

de Unie tot uitdrukking brengen. Het in artikel 2 VEU genoemde beginsel van eerbiediging van de rechtsstaat is in artikel 19 VEU geconcretiseerd door de rechterlijke instanties van de Unie en de nationale rechterlijke instanties te belasten met de onverkorte toepassing van het Unierecht. Het wederzijdse vertrouwen tussen de rechterlijke instanties die in het kader van lopende gerechtelijke procedures toepassing geven aan de in de Unie geldende regelingen vormt de grondslag voor het wederzijdse vertrouwen tussen de lidstaten. Volgens de rechtspraak van het Hof valt de organisatie van het gerechtelijk apparaat weliswaar onder de bevoegdheid van de lidstaten maar moeten zij bij de uitoefening van die bevoegdheid het recht van de Unie eerbiedigen (arrest van 18 mei 2021, *Asociația „Forumul Judecătorilor din România” e.a.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 en C-397/19, EU:C:2021:393). De lidstaten moeten bij de uitoefening van hun bevoegdheden de verplichtingen in acht nemen die voortvloeien uit het Unierecht, met name wat betreft nationale regels inzake de hoedanigheid van de rechters, met inbegrip van het rechterlijk toezicht op de benoemingsprocedures en de regels inzake de tuchtregeling voor rechters (arrest van 22 maart 2022, *Prokurator Generalny (Tuchtkamer van de Sąd Najwyższy – Benoeming)*, C-508/19, EU:C:2022:201).

- 10 Artikel 19 VEU vertrouwt de taak om te waarborgen dat in het kader van de rechtsorde van de Unie een rechterlijke toetsing wordt verricht niet alleen toe aan het Hof maar tevens aan de nationale rechterlijke instanties. De lidstaten zijn gehouden om de toepassing en de eerbiediging van het Unierecht op hun grondgebied te verzekeren door de nodige maatregelen vast te stellen om de justitiabelen een daadwerkelijke rechtsbescherming te verzekeren op de onder het Unierecht vallende gebieden (arrest van 16 februari 2022, *Polen/Parlement en Raad*, C-157/21, EU:C:2022:98).
- 11 Volgens de rechtspraak van het Hof is het beginsel van onafhankelijkheid van de rechters bedoeld om een daadwerkelijke rechtsbescherming te waarborgen. De vereisten van onafhankelijkheid en onpartijdigheid behoren tot de kern van het recht op daadwerkelijke rechtsbescherming en van het grondrecht op een eerlijk proces (arrest van 26 maart 2020, *Heroverweging ██████████ Raad en HG/Commissie*, C-542/18 RX-II en C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232). Onafhankelijkheid houdt met name in dat de instantie haar rechtsprekende taken volledig autonoom uitoefent, zonder enig hiërarchisch verband en zonder aan wie dan ook ondergeschikt te zijn of van waar dan ook bevelen of instructies te ontvangen, zodat zij beschermd is tegen tussenkomsten of druk van buitenaf die de onafhankelijkheid van de oordeelsvorming van haar leden in aan hen voorgelegde geschillen in gevaar zouden kunnen brengen (arrest van 27 februari 2018, *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117).
- 12 In het arrest van 19 september 2006, ██████████ C-506/04, EU:C:2006:587, heeft het Hof verwezen naar het begrip „onafhankelijkheid” van de rechters, dat onlosmakelijk verbonden is met de rechterlijke opdracht, waarbij is benadrukt dat de rechters bepaalde waarborgen ter bescherming van de persoon moeten krijgen om uit te sluiten dat tussenkomsten of druk van buitenaf de onafhankelijkheid van

de oordeelsvorming en de neutraliteit ten opzichte van de met elkaar strijdende belangen in gevaar zouden kunnen brengen. Het arrest van 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, omvat een gedetailleerde analyse van de relevantie van de waarborg van onafhankelijkheid, met inbegrip van de vaststelling dat de ontvangst van een bezoldiging die qua omvang evenredig is aan het belang van de door de rechters uitgeoefende functies een aan de rechterlijke onafhankelijkheid inherente waarborg is (punt 45). De vermelde uitlegging van de noodzaak om aan de rechters waarborgen ter bescherming van de persoon te bieden, ook met betrekking tot een passende bezoldiging, is van bijzonder belang voor de analyse van het in de nationale regelingen vastgestelde mechanisme voor de vaststelling van de bezoldiging van de rechters alsmede van de wijzigingen van die voorschriften die aanleiding geven tot een feitelijke verslechtering van de materiële situatie van de rechters als gevolg van de permanente verlaging van hun bezoldiging.

- 13 Met betrekking tot de feiten van de onderhavige zaak wijst de verwijzende rechter erop dat de geldende bepalingen van de p.u.s.p. sinds 2009 voorzien in een mechanisme voor de jaarlijkse vaststelling van de grondslag van de bezoldiging van de rechters aan de hand van de gemiddelde bezoldiging in het tweede kwartaal van het voorgaande jaar, die officieel wordt bekendgemaakt door de directeur van het centraal bureau voor de statistiek in het publicatieblad van de Republiek Polen. Dit mechanisme is in de plaats getreden van de eerdere methode, volgens welke de bezoldiging van de rechters werd vastgesteld op grond van een jaarlijks in de begrotingswet vastgesteld basisbedrag. De invoering van dit mechanisme heeft geleid tot een objectivering van de vaststelling van de rechterlijke bezoldiging en heeft ervoor gezorgd dat de invloed van de andere machten op de basisbezoldiging van de rechters beperkt bleef.
- 14 Het aldus vastgestelde mechanisme voor de vaststelling van de grondslag van de bezoldiging van de rechters is op initiatief van de uitvoerende macht driemaal gewijzigd bij wetten die voorzien in bijzondere oplossingen voor de tenuitvoerlegging van de begrotingswet voor de jaren 2021, 2022 en 2023. Als uitgangspunt voor de overheidsbegroting voor het jaar 2021 is een „bevrozing” van de systematische aanpassing van de bezoldiging van de rechters ingevoerd door de grondslag van deze bezoldiging vast te stellen aan de hand van de gemiddelde bezoldiging in het tweede kwartaal van 2019, in plaats van die in het tweede kwartaal van 2020. Voor 2022 is voorzien in de vaststelling van die grondslag onder verwijzing naar de gemiddelde bezoldiging in het tweede kwartaal van 2020, met een verhoging met het hierboven aangegeven bedrag, en niet op basis van de gemiddelde bezoldiging in het tweede kwartaal van 2021. Voorts zijn in 2023 regels ingevoerd krachtens welke de bezoldiging van de rechters wordt vastgesteld aan de hand van het hierboven genoemde basisbedrag in plaats van aan de hand van de gemiddelde bezoldiging in het tweede kwartaal van 2022.
- 15 Tegen sommige bepalingen van de wet van 1 december 2022 inzake de bijzondere oplossingen voor de tenuitvoerlegging van de begrotingswet voor het jaar 2023,

waaronder artikel 8 van deze wet, is beroep ingesteld bij de Trybunał Konstytucyjny (grondwettelijk hof, Polen). In december 2022 hebben de president van de Sąd Najwyższy (hoogste rechterlijke instantie in burgerlijke en strafzaken, Polen), de president van de Naczelny Sąd Administracyjny (hoogste bestuursrechter, Polen) en de Krajowa Rada Sądownictwa (nationale raad voor de rechtspraak, Polen) verzocht vast te stellen dat de bepalingen tot wijziging van het mechanisme voor de vaststelling van de bezoldiging van de rechters, zoals oorspronkelijk vastgesteld in de p.u.s.p., onverenigbaar zijn met de Poolse grondwet.

- 16 De president van de Sąd Najwyższy heeft erop gewezen dat de bestreden bepalingen in strijd zijn met de waarborg dat de rechters een bezoldiging krijgen die in overeenstemming is met de waardigheid van hun ambt en met de omvang van hun taken en dat deze bepalingen derhalve in strijd zijn met de waarborging van onafhankelijkheid van de rechters, met het beginsel van bescherming van verworven rechten en vertrouwen in de Staat en het vastgestelde recht en met het recht van de rechters op een bezoldiging die in overeenstemming is met de waardigheid van hun ambt en met de omvang van hun taken, opgevat als een subjectief recht op de vaststelling van een bezoldiging op grond van objectieve criteria die onafhankelijk zijn van de willekeurige besluiten van de wetgevende macht. De president van de Sąd Najwyższy heeft benadrukt dat de ingevoerde methoden voor de vormgeving van de betreffende bezoldiging in afwijking van de geldende wettelijke regels, of zonder dat deze regels in acht worden genomen, de op dit belangrijke gebied gegeven besluiten afhankelijk maken van een besluitvorming per geval door de wetgevende macht, die daarbij uitvoering geeft aan voorafgaande aanwijzingen van de uitvoerende macht. Als gevolg daarvan is het vastgestelde model voor de vormgeving van de bezoldiging van de rechters niet langer automatisch en objectief van aard, aangezien het jaarlijks wordt vastgesteld door de wetgever en derhalve tot op zekere hoogte onvoorzienbaar is.
- 17 De president van de Naczelny Sąd Administracyjny heeft in zijn verzoekschrift onder meer aangevoerd dat de betwiste bepalingen van de op de begroting betrekking hebbende wet een episodische regeling en een afwijking van de vaste wettelijke regels inzake de vormgeving van de bezoldiging van de rechters vormen. Door deze bezoldiging te koppelen aan de gemiddelde bezoldiging worden de rechters beschermd tegen de aan de inflatie gerelateerde daling van de koopkracht, terwijl de wetgever de in de p.u.s.p. vastgestelde aanpassing van hun bezoldiging in wezen heeft verlaagd door middel van een episodische regeling. In het verzoekschrift wordt erop gewezen dat de rechters de enige groep van overheidsambtenaren vormen die in de Poolse grondwet wordt genoemd in het kader van de arbeids- en bezoldigingsvoorwaarden, zodat het noodzakelijk is om een stelsel voor de vormgeving en de bescherming van hun bezoldiging in te voeren dat losstaat van dat voor andere ambtenaren. Dit stelsel behoort rekening te houden met de bescherming van de onafhankelijkheid van de rechters, de waardigheid van hun ambt en de last van hun verantwoordelijkheid. De bezoldiging van de rechters dient hen namelijk te beschermen tegen externe druk op de door hen gegeven beslissingen. Uit het verzoekschrift volgt dat de reële

bezoldiging van de rechters in de jaren 2021-2023 ongeveer 23,6 % zal dalen, wat duidelijk afwijkt van de voor de jaren 2020-2021 opgetekende stijging van hun gemiddelde brutobezoldiging met 6,74 %.

- 18 De Krajowa Rada Sądownictwa heeft in haar verzoekschrift de nadruk gelegd op de uit artikel 178, lid 2, van de Poolse grondwet voortvloeiende waarborg van bescherming van de bezoldiging van de rechters op grondwettelijk niveau, zodat een inmenging door de wetgever in het stelsel van de vormgeving daarvan slechts in beperkte mate kan worden toegestaan. Zij heeft erop gewezen dat de bezoldiging van de rechters een belangrijk aspect tot waarborging van de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechters vormt en dat een van de voornaamste aspecten van een bezoldiging die het ambt van rechter waardig is erin bestaat dat objectieve en meetbare gronden voor die bezoldiging worden vastgesteld en dat de garantie van een automatische aanpassing wordt geboden zonder dat een van de overheidsorganen discretionaire besluiten over de hoogte van die bezoldiging kan vaststellen waardoor druk op de rechters kan worden uitgeoefend. In het verzoekschrift wordt tevens gewezen op de dynamiek van de inflatieprocessen, de feitelijke stijging van de kosten voor het levensonderhoud en op het ontbreken van iedere rechtvaardiging voor de ingevoerde wijzigingen wanneer rekening wordt gehouden met de macro-economische parameters, de situatie van de overheidsbegroting en de algehele financiële situatie van de Staat.
- 19 De verwijzende rechter deelt de twijfels en argumenten in deze drie bij de Trybunał Konstytucyjny ingediende verzoekschriften. Zowel met betrekking tot de uitlegging van de bepalingen van de Poolse grondwet als ten aanzien van de algehele situatie van de overheidsfinanciën kan hij instemmen met deze twijfels en argumenten. Volgens de verwijzende rechter moet de nadruk worden gelegd op de in elk van de aangehaalde verzoekschriften bevestigde schending van de waarborg van onafhankelijkheid van de rechters, die een voorwaarde is voor de onafhankelijke uitoefening van de rechterlijke macht. Naar zijn oordeel moet de ernst van de inbreuk op de rechterlijke onafhankelijkheid worden afgelezen aan de nu reeds drie jaar aanhoudende „bevrozing” van de aanpassing van de rechterlijke bezoldiging, waardoor in feite wordt afgeweken van het mechanisme voor de vaststelling van die bezoldiging op grond van de objectieve koppeling ervan aan de gemiddelde bezoldiging in het tweede kwartaal van het voorgaande jaar. Volgens de verwijzende rechter houdt deze inbreuk het risico in dat de bezoldiging van de rechters permanent, bij herhaling en consequent wordt verlaagd met de bedoeling om de rechterlijke macht ondergeschikt te maken aan de uitvoerende en de wetgevende macht.
- 20 Volgens de verwijzende rechter kan de feitelijke verslechtering van de voorwaarden inzake de bezoldiging van de rechters er in het kader van de toegenomen instroom van nieuwe rechtszaken en van de groeiende achterstand bij en de verlenging van de termijnen voor de behandeling van rechtszaken toe leiden dat de maatregelen ter verhoging van de effectiviteit van de rechters ondoeltreffend zijn. Bovendien ontstaat hierdoor het risico dat de rechters op grote

schaal vorderingen tot betaling van het verschil tussen de betaalde en de mogelijk verschuldigde bezoldiging zullen instellen.

- 21 Wederom verwijzend naar het arrest van 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, waarin is geoordeeld dat het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechters zich niet verzet tegen de toepassing van algemene maatregelen tot salarisverlaging, benadrukt de verwijzende rechter dat dit arrest betrekking heeft op algemene regelingen krachtens welke alle leden van het nationale ambtenarenapparaat delen in de besparingen die zijn ingegeven door vereisten om het buitensporige begrotingstekort van de Staat te verminderen en op bepalingen die de bezoldiging van alle leden van het Portugese ambtenarenapparaat tijdelijk verlagen. De toelaatbaarheid van een tijdelijke verlaging van de bezoldiging van de rechters in het kader van algemene bepalingen tot verlaging van de salarissen met de bedoeling om een buitensporig begrotingstekort weg te werken is tevens onderzocht in het arrest van 7 februari 2019, ██████████ ██████████ C-49/18, EU:C:2019:106. Volgens de verwijzende rechter zijn de conclusies van het Hof over de algemene aard van de betreffende bepalingen, de daarmee samenhangende bijdrage aan de besparingen door alle leden van het nationale ambtenarenapparaat (punt 49 van het arrest in zaak C-64/16 en de punten 60 en 67 van het arrest in zaak C-49/18) en de tijdelijke aard van de bepalingen tot verlaging van de salarissen (punt 50 van het arrest in zaak C-64/16 en punt 9 van het arrest in zaak C-49/18) in het onderhavige hoofdgeding evenwel niet van toepassing.
- 22 De verwijzende rechter is van oordeel dat de feiten van de onderhavige zaak duidelijk verschillen van de feiten die zijn onderzocht in de hierboven genoemde arresten. De onderhavige zaak heeft namelijk betrekking op de invoering van een permanente afwijking van een eerder vastgesteld mechanisme voor de vormgeving van de bezoldiging door middel van specifieke bepalingen die rechtstreeks betrekking hebben op de beroepsgroep van de rechters (en onrechtstreeks ook op andere beroepsgroepen waarvan de bezoldiging aan de hand van het onderzochte mechanisme wordt vastgesteld). Voor de uitlegging van de Unieregelingen in het kader van de feiten van het onderhavige hoofdgeding is het van groot en doorslaggevend belang dat de afwijking van het mechanisme voor de vaststelling van de bezoldiging van de rechters permanent van aard is en dat de wijziging van de bepalingen inzake de verlaging van deze bezoldiging in wezen alleen de beroepsgroep van de rechters treft.
- 23 Volgens de verwijzende rechter is derhalve een uitlegging van de Unierechtelijke bepalingen vereist om het betalingsgeschil in het hoofdgeding te kunnen oplossen. De kern van het probleem is gelegen in de uitlegging van artikel 2 en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten, voor zover deze relevant zijn voor de voorgestelde afwijking van het objectieve mechanisme voor de vaststelling van de bezoldiging van de rechters door middel van een „bevrozing” van die bezoldiging en voor de reële en feitelijke verlaging daarvan uit hoofde van bijzondere bepalingen die in beginsel uitsluitend gericht zijn op de rechters. Het antwoord op de twijfels over de

uitlegging van de Unieregelingen en de vaststelling van een mogelijke schending van de waarborgen inzake de onafhankelijkheid van de rechters in het kader van de nationale wetgeving zijn van belang voor de goede werking van het stelsel van justitiële samenwerking in het kader van het mechanisme van de prejudiciële verwijzing van artikel 267 VWEU.

- 24 De verwijzende rechter is geneigd om de hierboven aangehaalde regelingen aldus uit te leggen dat zij zich ertegen verzetten dat door middel van incidentele bepalingen, en in het kader van het ogenschijnlijke streven naar een hogere stabiliteit van de overheidsfinanciën, permanente oplossingen in de nationale rechtsorde worden ingevoerd die het gevaar meebrengen dat de rechterlijke macht door de vormgeving van de bezoldiging van de rechters aan inmenging door de uitvoerende en de wetgevende macht wordt blootgesteld. Het antwoord van het Hof op de gestelde prejudiciële vraag zal de nationale rechter in staat stellen om, gelet op het beginsel van voorrang van het Unierecht, de nationale bepalingen die mogelijk met dat recht in strijd zijn buiten toepassing te laten.